

Jelky András Iparművészeti
Szakgimnázium

1084 Budapest, Rákóczi tér 4. Tel.: 313 -0030, Tel./fax: 313 -3182, Honlap: www.jelky.hu

Osztályozó- és javítóvizsga témakörök

4 0213 01 Képző- és iparművészeti munkatárs

Textilműves szakirány

Textil szakmai elmélet/textiltörténet tantárgyból

2024/2025. tanév

9. évfolyam

Tételek:

- 1. Ismertesse a fonásra, szövésre utaló legkorábbi leleteket, ábrázolásokat!**
- 2. Az ókori textilművességre utaló leletek ismertetése, az ókori textilművesség bemutatása!**
- 3. Mutassa be a Bajeux-i falikárpitot, és a koronázási palástot!**
- 4. Ismertesse a fonás történeti fejlődését!**
- 5. Ismertesse a szövés történetét!**
- 6. Ismertesse a szövőszék felépítését, működését!**

Ajánlott irodalom:

Landgráf K.–Penkala É.–Szittner A.: Nagy szövéskönyv I–II. (Mezőgazda Kiadó, 2001.)

László Emőke: Művészet és mesterség – Textil (Múzsák Közművelődési Kiadó, 1989.)

Török László: Kopt textilek, Moro Antik 2005.

A magyar királyok koronázó palástja Magyar Képesk. Veszprém (Budapest) 2002

Hauck Mária–Zubonyai Ferencné: Ruhaipari anyag- és áruismeret (Műszaki Könyvkiadó, 2000.)

10. évfolyam

Tételsor:

- 1. A szövött kárpit történetének kezdetei a legrégebbi szövött kárpitok bemutatása.**
- 2. Ismertesse a középkori kárpitszövés történetét!**
- 3. Ismertesse a reneszánsz és barokk kárpitok jellegzetességeit!**
- 4. Mutassa be az újkori francia gobelineket!**
- 5. Ismertesse a szövött kárpitok történetét a szecessziótól napjainkig!**
- 6. Mutassa be a magyar kárpitművészet kiemelkedő alkotóit!**
- 7. Ismertesse a textilnyomás technikáit, eszközeit, berendezéseit, folyamatait!**
- 8. Mutassa be a textilnyomás történetét az ipari forradalomtól a modern kori és napjaink nyomástörténetéig!**

Ajánlott irodalom:

- Mátéfy Györok: Szövött szőnyegek és falikárpitok (Budapest Gondolat 1987)
- Landgráf K.–Penkala É.–Szittner A.: Nagy szövéskönyv I–II. (Mezőgazda Kiadó, 2001.)
- Textil-, és ruhaipari anyag- és áruismeret (Göttinger Kiadó 1997)
- László Emőke: Művészet és mesterség – Textil (Múzsák Közművelődési Kiadó, 1989.)
- G. Nagy László: Öltözékek és hajviseletek az ókortól napjainkig (Lilium Aurum Kiadó, 2002.)
- László Emőke: Flamand és francia kárpitok Magyarországon (Corvina Kiadó, 1980.)
- Henri de Morant: Az iparművészet története (Corvina, 1976.)
- Jankovich Júlia: Az újjászületett gobelin (Balassi Kiadó, 2001.)
- Traudel Hartel: Textilanyagok színezése, festése (Cser Kiadó, 2000.)
- Hauck Mária–Zubonyai Ferencné: Ruhaipari anyag- és áruismeret (Műszaki Könyvkiadó, 2000.)
- Csókos Varga Györgyi: Festéskönyv (Glia Kft., 2008.)

11. évfolyam

Tételsor:

- 1. Mutassa be a csomózott szőnyeg készítésének technikáját!**
- 2. Ismertesse a legrégebbi szőnyegleleteket, szőnyegkészítő területeket!**
- 3. A legfontosabb csomózott szőnyegszövő központok és jellemzőik bemutatása.**
- 4. Mutassa be a selyemszövés legrégebbi emlékeit, a selyemút történetét!**
- 5. Ismertesse a kínai és a szasszanida selyemszövetek jellemzőit!**
- 6. Mutassa be a bizánci selyemszövést!**
- 7. Mutassa be a szicíliai és az iszlám világ selyemszövegeteit!**
- 8. Beszéljen a reneszánsz selyemszövéséről!**
- 9. Mutassa be a magyarországi selyemszövés történetét!**

Ajánlott irodalom:

Mátéfy Györok: Szövött szőnyegek és falikárpitok (Budapest Gondolat 1987)

Landgráf K.–Penkala É.–Szittner A.: Nagy szövéskönyv I–II. (Mezőgazda Kiadó, 2001.)

Enza Milanese: A szőnyeg (Műkincshatározó sorozat – Officina '96 Kiadó, 2003.)

Essie Sakhai: A keleti szőnyeg (Officina Nova, 1991.)

Ledács Kis Aladár – Szüts Béláné: Ismerjük meg a keleti szőnyeget Gondolat kiadó, Budapest 1977.

Gombos Károly: Aszkéták, dervisek, imaszőnyegek Bp. Múzsák Könyvkiadó 1984. Gombos

Károly: Régi szövött keleti szőnyegek és hímzések Vas megyei múzeumok katalógusai 66. 1980.

Németh Ferenc: A torontáli szőnyeg Fórum Könyvkiadó 1993. Budapest

Henri de Morant: Az iparművészet története (Corvina, 1976.)

Szenes Zsuzsa: Kelmék és hímzések (Műhelytitkok sorozat. Corvina, 1974.)

V. Ember Mária: Régi textíliák (Corvina, 1980.)

12. évfolyam

Tételsor:

- 1. Ismertesse a csipkekészítés technikáit, az azokkal készült csipkék jellegzetességeit!**
- 2. Ismertesse a varrott csipke történetét, a legfontosabb csipkekészítő központokat!**
- 3. Ismertesse a vert csipke történetét, a legfontosabb csipkekészítő központokat!**
- 4. Mutassa be a magyar csipke készítést különös tekintettel a technikákra, műhelyekre!**
- 5. Mutassa be az 1945 utáni kortárs magyar autonóm és alkalmazott textilművészetet (alkotók, csoportok, művek)!**

Ajánlott irodalom:

Mátéfy Györok: Szövött szőnyegek és falikárpitok (Budapest Gondolat 1987)

László Emőke: Művészet és mesterség – Textil (Múzsák Közművelődési Kiadó, 1989.) G. Nagy

Jankovich Júlia: Az újjászületett gobelin (Balassi Kiadó, 2001.)

Textil triennálék és biennálék katalógusai

Szilvitzky Margit: Folyamatos jelen (Balassi Könyvkiadó, 2007.)

Frank János: Eleven textil (Corvina, 1980.)

Husz Mária: A magyar neoavantgárd textilművészet (Dialóg Campus, 2001.)

Voith Pál (szerk.): Régiségek könyve (Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1983.)

13.évfolyam (4 + 1 éves) 13.tx (2 éves)

Tételsor:

- 1. Mutassa be a legrégebbi textilemlékeket!**
- 2. Ismertesse a fonás történetét, eszközeit, berendezéseit!**
- 3. Mutassa be a szövés történetét, eszközeit!**
- 4. Ismertesse a szövött kárpit történetét a kezdetektől a 19. századig!**
- 5. Ismertesse a szövött kárpit történetét a szecessziótól napjainkig!**
- 6. Mutassa be a textilnyomás technikáit, és annak történetét!**
- 7. Ismertesse a selyemszövés legfontosabb emlékeit!**
- 8. Mutassa be a keleti csomózott szőnyegek technikáit, típusait, az szőnyegkészítő területek stíluskülönbségeit!**

Ajánlott irodalom:

Textil-, és ruhaipari anyag- és áruismeret (Göttinger Kiadó 1997)

Mátéfy Györok: Szövött szőnyegek és falikárpitok (Budapest Gondolat 1987)

Enza Milanese: A szőnyeg (Műkincshatározó sorozat – Officina '96 Kiadó, 2003.) Essie Sakhai: A keleti szőnyeg (Officina Nova, 1991.)

Ledács Kis Aladár – Szüts Béláné: Ismerjük meg a keleti szőnyeget Gondolat kiadó, Budapest 1977.

Gombos Károly: Aszkéták, dervisek, imaszőnyegek Bp. Múzsák Könyvkiadó 1984.

14.tx évfolyam
érettségire épülő 2 éves képzés

Tételsor:

- 1. Mutassa be a csipkekészítés történetét!**
- 2. Mutassa be az 1945 utáni magyar textiltörténetet!**
- 3. Mutassa be a legrégebbi textilemlékeket!**
- 4. Ismertesse a fonás történetét, eszközeit, berendezéseit!**
- 5. Mutassa be a szövés történetét, eszközeit!**
- 6. Ismertesse a szövött kárpit történetét a kezdetektől a 19. századig!**
- 7. Ismertesse a szövött kárpit történetét a szecessziótól napjainkig!**
- 8. Mutassa be a textilnyomás technikáit, és annak történetét!**
- 9. Ismertesse a selyemszövés legfontosabb emlékeit!**
- 10. Mutassa be a keleti csomózott szőnyegek technikáit, típusait, az szőnyegkészítő területek stíluskülönbségeit!**

Ajánlott irodalom:

- Textil-, és ruhaipari anyag- és áruismeret (Göttinger Kiadó 1997)
- Mátéfy Györk: Szövött szőnyegek és falikárpitok (Budapest Gondolat 1987)
- Enza Milanese: A szőnyeg (Műkincshatározó sorozat – Officina '96 Kiadó, 2003.)
- Essie Sakhai: A keleti szőnyeg (Officina Nova, 1991.)
- Ledács Kis Aladár – Szüts Béláné: Ismerjük meg a keleti szőnyeget Gondolat kiadó, Bp, 1977.
- Gombos Károly: Aszkéták, dervisek, imaszőnyegek Bp. Múzsák Könyvkiadó 1984.
- Voith Pál (szerk.): Régiségek könyve (Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1983.)